

INNKALLING TIL MØTE I FORSKNINGSSTRATEGISK UTVALG

Tid: Tirsdag 19.12.17 klokka 11.15-15.00

Sted: Adm A319 Styrerommet, Administrasjonsbygget

Saksliste:

Sak 22-17 Utvikling av ny modell for kurs i ph.d.-veiledning

Sak 23-17 Mentorer i High North Academy sine kurstilbud

Sak 24-17 Virkemidler for å identifisere og støtte miljøer som har planer om å sende inn SFF/SFI/FME søknad

Sak 25-17 Videreutvikling av arbeidet med UiTs tematiske satsinger

Sak 26-17 Eventuelt

Sak 22-17 Utvikling av ny modell for kurs i ph.d.-veiledning

Innledning: Presentasjon av Trine Medby Fossland

Bakgrunn:

UiTs strategi «Drivkraft i Nord» viser til at institusjonen skal være internasjonalt konkurransedyktig på forskning og utdanning. Målet for ph.d.-utdanningen er å tilby en utdanning som holder høy internasjonal kvalitet og er relevant. UiT har ønsket å styrke fokus på ph.d.-utdanningen blant annet ved å kreve at alle veiledere skal ha en slikt kurs i forskningsveiledning for å kvalifisere dem for denne viktige oppgaven. I februar 2017 ble dette vedtatt i Universitetsstyremøtet (se Sak 2/2017). Innen 2020 skal alle veiledere ved UiT ha gjennomgått veilederopplæring, og minimum hvert tiende år skal veiledere gjennomgå oppdateringskurs. I et overslag har man kommet fram til at mellom 500–600 faglige ansatte har behov for et slikt kurs. Ved Result jobbes det for å utvikle en ny kursmodell for kurset i forskningsveiledning som skal bidra til at ph.d.-studenter har godt kvalifiserte veiledere og for å møte behovet for en skalering og videreutvikling av tilbudet. Utviklingen av kursmodellen ledes av Result, men skjer i et tett samarbeid med fakultetene, forskningsstrategisk utvalg og Avdeling for forskning og utviklingsarbeid (AFU).

Ny modell for kurs i forskningsveiledning

Den nye modellen for kurset i forskningsveiledning bygger på en nærmere kontakt med fakultetene, både for å ivareta fakultetsspesifikke behov, men også ut fra et mål om å ivareta noe av veilederfunksjonen i kurset lokalt (ett til to møter med andre ph.d.-veiledere på fakultetet/ph.d.-programmet). Kurset er tenkt å bestå av følgende elementer:

- **En felles oppstart av kurset hvor alle deltakerne samles.** Her inviteres alle deltakerne og andre involverte til et felles møte og «kick off» for prosessen som vil vare ett år (for å tid til å følge hverandres prosess og veiledning på en ordentlig måte i en travel hverdag). På oppstarten får man presentert toppledelsens ambisjoner, og de faglige og praktiske målsetningene med

kurset. Det blir også informert om prosessen, hvordan den enkelte skal finne og bruke ressurser underveis og hvilke retningslinjer som er aktuelle. Det gis også anledning til å oppklare spørsmål og komme i dialog med andre som er med på kurset. Innholdsmessig vektlegges oppdatert «ferskvare-stoff» som egner seg best i et fysisk møte. Den viktigste grunnen til å møte fysisk er likevel å etablere veiledningspar og informere om den fakultetspesifikke satsingen og oppfølgingen.

- **Parvis og individuell jobbing med innhold og arbeidskrav i form av nettressurser, sortert under følgende overskrifter** (under utvikling)
 - Velkomstmodul som inneholder forarbeid, informasjon om arbeidskrav og fakultetsvis oppfølging (kollegaveiledning og lokale mentorer).
 - En modul som heter «Formelle og funksjonelle sider ved forskningsveiledning», som inneholder informasjon om formaliteter (regler, rutiner, kontrakter, krav og strukturer, midtsveisvurderinger, «prosjektmanagement», etc.).
 - En modul om Sosialisering inn i en fagkultur («Enculturation»)
 - En modul om «Kritisk tenkning»
 - En modul om «Utvikling av selvstendighet»
 - En modul om «Roller, relasjoner, utfordringer og konflikter» (relasjonelle forhold, som konflikthåndtering, flerkulturelle og psykososiale utfordringer etc.)
- **En veiledningsdag for hvert ph.d.-program** som setter veiledning på dagsordenen og arrangerer en egen del hvor deltakerne legger frem, kommer i dialog og får veiledning fra andre veiledere (se vedlagt eksempel fra BioCat og EPINOR hvordan en slik dag kan organiseres). Det utpekes en *kontaktperson* ved hvert ph.d.-program som har ansvar for dagen og rekruttering av deltakere
- **En siste samlingsdag** som fokuserer på informasjonsutveksling, temaet konflikthåndtering og arbeidskravene som skal leveres inn.
- **Arbeidskrav leveres.** Arbeidskravene relaterer seg til:
 - Et forarbeid før kurset starter,
 - Å svare på utfordringer/refleksjonsspørsmål som relaterer seg til de 5 hovedområdene i nettressursene,
 - Dokumentasjon av kollegaveiledningen: rapport som dokumenterer kollegasamarbeidet og viser til skjemaer utarbeidet for kollegaveiledning.
 - Fremlegg av arbeidskrav og påfølgende veiledning med erfarne veiledere (siste del av den fakultetsvise veiledningsdagen),
 - Avsluttende innlevering der arbeidskravene innleveres i form av en rapport som dokumenterer veiledningskompetansen (som bygger på arbeidet en har jobbet med individuelt, i veiledningspar og innspill man har fått i møtet med erfarne veiledere). Arbeidskravene lastes opp i Canvas og godkjennes av Result ut fra kriteriene som er gitt på forhånd
 - Kurset evalueres fortløpende etter kursslutt

I arbeidet med innholdskomponentene i kurset er fleksibilitet vektlagt. *Når* en vil jobbe, *hva* en vil jobbe med, *hva* en vil fordype seg i og *hvor* mye tid en vil investere (og har behov for). I hver modul gis det tilgang til ulike ressurser og konkrete

utfordringer/refleksjonsspørsmål tilknyttet ressursene. Deltakerne må svare på refleksjonsspørsmålene og velge én utfordring ved hver modul som de må fordype seg i (legges frem for erfarne veiledere før dette leveres endelig inn). Det er valgfritt hvilken rekkefølge man ønsker å jobbe med modulene. Noen vil ha behov for å jobbe svært tett i veiledningspar, noen vil foretrekke å jobbe mer individuelt og bare legge opp til kortere møter. Noen vil ha særlige behov for å fordype seg i deler av modulene og andre vil jobbe likt med alle.

Styringsgruppe for kurs i forskningsveiledning

Det er ønskelig at utviklingen og driften av kurset i forskningsveiledning er godt forankret i fakultetene, og at tilbudet er basert på råd, behov og erfaringer ved enhetene. Det foreslås derfor at det opprettes en styringsgruppe for kurset i forskningsveiledning der fakultetene er representert. Dette kan enten være en egen nedsatt gruppe eller at mandatet til forskningsstrategisk utvalg utvides til også å være styringsgruppe for kurs i forskningsveiledning. Styringsgruppen bør møtes 1-2 ganger i året for å:

- Gi innspill til Result om erfaringer med kursopplegg basert på fakultetenes kjennskap til utfordringer og muligheter innen forskerutdanning.
- Identifisere ressurspersoner som kan bidra i kurset (fysisk eller i form av digitale bidrag), som foredragsholder eller som «erfaren veileder» på de årlige fakultetsvise veiledningsdagene». Veiledningsdagene har en tredelt funksjon. Del 1: Innspill om relevant tematikk som har med forskningsveiledning (kan være innleide gjester, spesiell tematikk som er aktuell eller særlig relevant for det enkelte fakultet) som er rettet mot faglig ansatte ved fakultetet. Del 2: Møteplass for å fremme dialog om forskningsveiledning (identifisere utfordringer, være et møtested/ treffpunkt for veiledere). Del 3: Erfarne veiledere møter de som er inne i kursprogrammet til et eget møte (deltakerne har fremlegg for disse etter lunsj, og diskutere kollegaveiledningserfaringer, utfordringer og spørsmål som har kommet opp i arbeidet med kursinnholdet etc).
- Være en arena for diskusjon og deling av erfaring på tvers av ph.d.-programmer om hvordan tiltakene rettet mot veiledning kan bli bedre.
- Gi råd til direktør om hvilke administrative og faglige tiltak som bør iverksettes for å gjøre veiledningen av ph.d.-studenter ved UiT bedre.

Forberedelser før møtet

I utviklingen av den nye modellen i forskningsveiledning, vil Result bygge på forskningsbasert kunnskap om feltet, erfaringer fra andre kurs, samt nasjonale og internasjonale retningslinjer. I tillegg til dette ønsker Result å ta hensyn til erfaringer og behov ved det enkelte fakultet ved UiT. Til møtet ønsker vi at dere skal svare på følgende spørsmål i denne sammenheng;

1. Identifisere hvilke utfordringer dere mener utmerker seg ved deres fakultet (lag en prioritert liste med opptil 10 *faktiske* utfordringer dere mener det er viktig å ta tak i)
2. Gi en kort beskrivelse av hvordan dere jobber med forskningsveiledning lokalt og hva dere vil identifisere som fakultetets styrker på dette området (initiativ dere har gode erfaringer med, suksessfaktorer).

3. Gi en kort oversikt over hvem som har ansvaret for ph.d.-veiledning og hvordan arbeidet er strukturert.
4. Identifisere ressurspersoner av erfarne veiledere som vil kunne inngå i et team av erfarne veiledere på de fakultetsvise veiledningsdagene.

I møtet vil vi ha en diskusjon av det nye opplegget for kurs for ph.d.-veiledere og en fakultetsvis tilbakemeldingsrunde på spørsmålene ovenfor.

Sak 23-17 Mentorer i High North Academy sine kurstilbud

Innledning: Pål Vegar Storeheier

Bakgrunn:

High North Academy (HNA) er finansiert av UiT sentralt og tilbyr generiske doktorgradsemner. Hovedsakelig rettes tilbudet til UiTs ph.d.-studenter, men også postdoktorer og forskere får delta dersom det er plass.

I tre av emnene er det lagt opp til gruppevis/individuell oppfølging av deltakerne med en såkalt mentor. Hvor mye tid som går med for hver mentor er vanskelig å si på forhånd, da flere faktorer spiller inn. HNA forsøker å finne mentorer fra deltakernes egne institutter av to grunner: man sikrer en viss faglig oppfølging, og arbeidsmengden fordeles rettferdig. HNA dekker utgiftene til eksterne foredrags- og workshopholdere.

Å få tak i mentorer har vært, og er utfordrende. Planlegging lang tid i forveien er vanskelig, fordi man ikke vet hvem som deltar før søknadsfristen er ute. For høstsemesteret er det 1. september, og vårsemesteret er det 1. februar. Det er forståelse hos HNA at oppgaven er tidkrevende, og at man vegrer seg for å si ja. Samtidig melder deltakerne at dette er det mest verdifulle ved emnene, og at de vil ha mer av det. Derfor ønsker HNA å videreføre konseptet, men trenger innspill fra forskningstrategisk utvalg om hvordan man kan løse det på best mulig måte.

Noen forslag:

- mulighet for å registrere mentoroppdrag som pliktarbeid ved instituttene
- å ha utvalgte personer (faglige og administrative) på hvert institutt/fakultet som er forberedt på at en slik henvendelse kan komme.

Emner hvor det er behov for mentor (går én gang i året):

FSK-8002 Scientific writing (medio oktober)

Fire deltakere med lignende fagbakgrunn settes sammen og en mentor med tilsvarende bakgrunn gir generelle kommentarer til deltakernes manuskripter. Det reviderte manuskriptet blir sendt til fagfelleevaluering blant de andre i gruppa, før man møtes for en felles diskusjon. Mentors rolle her er å lede møtene, og besvare spørsmål som måtte komme opp. Tidsbruken vil avhenge av hvor langt deltakerne har kommet med sine manuskripter.

FSK-8005 Funding your research (sent oktober/medio november)

Deltakerne jobber med sin egen forskningsidé, og skal utvikle et godt utgangspunkt for en fremtidig prosjektsøknad. Mentors rolle er å lese gjennom et utkast (max 10 sider), og gi tilbakemelding. Det er også ønskelig at mentor er til stede når deltakeren gir sin muntlige presentasjon av søknaden.

BIO-8007 Coping with media (medio februar)

Deltakerne skal produsere en kronikk eller et blogg-innlegg om egen forskning. Formidlingsrådgivere ved respektive fakultet/institutt bes om å gi tilbakemelding på teksten for å sikre at tekstene er tilpasset det publikum man ønsker å nå.

Sak 24-17 Virkemidler for å identifisere og støtte miljøer som har planer om å sende inn SFF/SFI/FME søknad

Innledning: Pål Vegar Storeheier

Bakgrunn:

UiT har hatt mindre uttelling enn ønsket på Forskningsråds-arenaene SFF/SFI/FME. UiT har siden ordningene ble etablert vært verstsskap for tre SFFer (CASTL, CTCC og CAGE) og partner i en SFF (Hylleraas), to SFier (MabCent og CIRFA (i tillegg har vi vært partner i IaD og TTL)) og ingen FMEer. Det er et ønske at UiT skal lykkes bedre på disse arenaene, og vi ønsker en innledende diskusjon av hvordan dette bør gjøres.

Sentrale spørsmål er:

1. Hvorfor lykkes vi ikke så godt som vi ønsker innen SFF/SFI/FME?
2. Hvordan bør vi velge ut hvilke miljøer som bør søke om senterstatus og – finansiering?
3. Hvilke virkemidler bør vi benytte i mobiliserings- og søknadsfasen til ordningene for å støtte opp om miljøer med ambisjoner om å sende inn SFF/SFI/FME søknad? Hvis det er ønskelig med betydelig støtte, hvordan velger vi ut de miljøene vi støtter?

Sak 25-17 Videreutvikling av arbeidet med UiTs tematiske satsinger

Innledning: Pål Vegar Storeheier

Bakgrunn:

I UiTs strategi *Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2020*

(https://uit.no/om/art?p_document_id=355830&dim=179033) er det fem tematiske områder som vektlegges. I tillegg til fakultetenes innsats innen de tematiske områdene, har det i hovedsak vært to sentrale virkemidler for å støtte opp om de tematiske områdene:

1. Tematiske satsinger. Det har årlig i tre år vært lyst ut ressurser i en intern konkurransearena for forskningsprosjekter. Kravet til prosjektene har vært at de skal involvere tre eller flere fakulteter og være innenfor én av de fem tematiske områdene. Prosjektene har blitt evaluert av et panel av eksterne forskere, og det er så langt etablert syv (pluss tre nye i 2018) tverrfakultære

prosjekter under satsingen. Hvert prosjekt mottar i praksis tre-fire stipendiatstillinger og 200-250 000 kr per år over fire år.

2. **Større tematiske initiativ.** Flere fakulteter har gått sammen for å etablere store satsinger i bottom-up prosesser under de tematiske områdene i strategien (totalbudsjett på rundt 100 millioner kroner). Institusjons- og fakultetsnivået har dekket utgiftene 50:50 i prosjekter som strekker seg over 4-5 år. Hensikten med initiativene har vært å bygge miljøer på tvers av fakulteter som er i stand til å posisjonere seg for å være konkurransedyktige på eksterne arenaer. Så langt er det etablert én satsing på fornybar energi (ARC) og én på befolkningsundersøkelser i nord.

Et hovedspørsmål er om UiT skal videreføre begge virkemidlene eller om vi skal velge å satse på ett av dem (hvor mange interne konkurransearenaer er det riktig å etablere?). Dersom vi ønsker en fortsatt innsats mot de større tematiske initiativene, er vi nødt til å vurdere (i) ressursinnsats fordi de krever såpass mye ressurser at det ikke er rom for et stort antall av disse initiativene og (ii) hvilken prosess som skal lede fram til etablering av slike større initiativ der også institusjonsnivået bidrar med ressurser (Skal det være årlig utlysning? Hvilke kriterier må prosjektene oppfylle? Hvordan skal søknadene vurderes og av hvem?)

Sak 26-17 Eventuelt